

Работна група II:

Финансови механизми и инструменти, способстващи развитието на пазара на енергоефективни услуги (ЕЕУ) и възобновяеми енергийни източници (ВЕИ). Интеграция с Националния декарбонизационен фонд (НДФ) и други способстващи финансови платформи

Предложение за политика

Създаване на работещ сегмент към НДФ с капацитет да взаимодейства с иновативни модели за реализация на ЕЕ/ВЕИ проекти от типа на ЕСКО

Резюме

Подкрепата на иновативни бизнес модели в ЕЕ и ВЕИ изискват специализирана експертиза и познания във финансовите институции, за да могат те ефективно да разработят и предлагат адекватни финансови услуги. В България има натрупан опит в обслужване на интегрирани ЕЕ проекти, който може да бъде лесно надграден и обособен като ЕСКО сегмент в НДФ. Отчитайки комплексността на ЕСКО проектите, НДФ може да играе и ролята на оркестратор и стандартизиращ агент, спрямо който да се подравняват останалите участници на пазара – доставчици на енергоефективни услуги, фасилитатори, консултанти и публични клиенти. По този начин би се гарантирало възникването на единен и стандартизиран пазар на ЕЕ/ВЕИ проекти, ключов за привличане на частни капитали за нуждите на трансформация на икономиката на България.

Благодарение главно на Фонда за енергийна ефективност и възобновяеми източници (ФЕЕВИ) съществува дълга история на финансова подкрепа на ЕСКО модела в България, на базата на който НДФ може да надгражда. Задължителна предпоставка, за да може ЕСКО механизмът да се развива, както и да се възползва от потенциални нови инструменти от страна на НДФ, е планираните за предоставяне грантови схеми и субсидии да бъдат компетентно програмирани, без създаване на предпоставки за конкуренция с пазарни механизми в лицето на ЕСКО и/или финансови инструменти. Управляващите органи трябва да изискват безвъзмездните средства да се блендират с ЕСКО (или други финансови инструменти). За съжаление опитът през последните години е точно обратен, на практика заличаващ пазарни схеми като ЕСКО и стимулиращ бенефициентите да кандидатстват или да изчакват прием за нови програми със 100% субсидия.

Като минимум НДФ може допълнително да подобри подкрепата за ЕСКО, която ФЕЕВИ вече предоставя, като:

- Предложи преференциални дисконтови проценти за изкупуване на вземанията по ЕСКО договори;
- Приема енергийните спестявания, т.е. спестени разходи за доставка на енергия, като основно обезпечение вместо земя, ипотека и други подобни;
- Допуска по-дълги срокове на кредитиране, например 15-20 години, за да се сведат до минимум вноските от бенефициентите и да се направи заемния ресурс по-достъпен;
- Застрахова вземанията на ЕСКО компаниите, осигурявайки защита на паричните им потоци в случай на пропуснати плащания от техните клиенти.

Има достатъчно място за действия, които могат да бъдат предприети от НДФ за подкрепа и по-нататъшно развитие на ЕСКО бизнес модела. Например НДФ може да предложи партньорства на публични и частни бенефициенти и да ги ръководи по пътя им на прилагане на ЕСКО подхода по време на целия проектен цикъл, който включва:

- Бенефициентите могат да разчитат на списък с предварително квалифицирани ЕСКО компании, които да бъдат с доказан опит и портфолио от качествено изпълнение проекти. НДФ в сътрудничество с ЕСКО сектора може да установи минимален набор от стандарти, които трябва да бъдат покрити;
- Бенефициентите могат да се възползват от схемите за осигуряване на качеството, които ще бъдат приети от НДФ, за да гарантират постигане на резултати от висок клас на проекта (напр. проект QualitEE по H2020);
- НДФ може да управлява процеса на възлагане на обществени поръчки, които за случая на ЕСКО е по-сложен. Трябва да се създадат предпоставки ЕСКО компаниите да се конкурират на ниво проектно решение, количество спестена енергия и разходи през целия жизнен цикъл вместо разходи за строителни работи по количествено стойностна сметка;
- В случаи на публични бенефициенти и енергийни кооперативи НДФ може да обедини повече сгради в рамкова ЕСКО процедура за възлагане на обществена поръчка, с което да се постигне икономия от мащаба и включване на мини грид решения на база възобновяеми източници на енергия.

Предложеният подход ще попречи на бенефициентите да правят грешки и да предприемат излишни стъпки, които в крайна сметка разрушават доверието в ЕСКО модела. Въпреки че стойността и предимствата на договорите с гарантиран резултат са ясни за бенефициентите – инвестиции срещу спестявания, ЕСКО изисква богат набор от експертни познания, които да доведат до благополучно изпълнение на такъв род проекти, които са рядкост на пазара и трябва да бъде подкрепяно тяхното възникване и развитие.

Техническите работни групи по проект ВеSMART имат за цел да разработят препоръки за способстващи политики, експертни становища и/или аналитични доклади в областта на финансирането на проекти за енергийна ефективност и възобновяеми източници въз основа на изнесените презентации по време на националните кръгли маси и проведени дискусии. Общият брой предвидени препоръки за политики в сектор ЕЕ/ВЕИ е осем. Създадените документи ще бъдат разпространени сред отговорните агенции и институции в страната. Основен акцент се очаква да бъде поставен върху (i) въвеждането на способстващи трансформацията на българската икономика финансови схеми и платформи, (ii) усвояване на практики, гарантиращи високо качество на доставяните услуги за енергийни спестявания, и (iii) действащите в страната национални планове и програми.

Съставът на работните групи е отворен. При интерес можете да се свържете с нас на адрес office@alliance-ee.bg.

Проект ВеSMART е финансиран по програма Хоризонт 2020 на Европейския съюз със споразумение за безвъзмездна финансова помощ No 101033787.

Авторите на тази публикация носят цялата отговорност за нейното съдържание. Тя не отразява непременно мнението на Европейския съюз. Нито Европейската комисия, нито Европейската изпълнителна агенция за климат, инфраструктура и околната среда (CINEA) са отговорни за каквото и да е използване на съдържащата се тук информация.